

אבידה", ותשקול בלא שבועה. ולכך קא משמע לך במשנה שאף שלא בעדים נשבעת. ואין לדקדק מכאן שהיכן שיש עדים אינה נשבעת.

עוד הסתפקה הגמרא:

איבעיא להו, הפוגמת כתובתה פחות פחות משה פרוטה, [היינו שפרטה בפניו את כל מה שפרעה בדיוק, אפילו בפחות משה פרוטה], מהו?

מי אמרינן, כיון דקא דייקא כולי האי, ודאי קושטא [אמת] קא אמרה.

או דלמא, איערומי קא מערמא לדקדק בדבריה כדי שנאמין לה בלא שבועה.

ומסקינן בתיקו.

עוד הסתפקה הגמרא:

איבעיא להו, פוחתת כתובתה [היינו שאמרה שהיתה כתובתה פחותה מהכתוב בשטר, אלא שהסכימו ביניהם שלא תתבענו על הסכום הכתוב בשטר. ולא על ידי פרעון שפרעה הבעל], מהו?

מי אמרינן, היינו פוגמת. וחייבת שבועה. או דלמא, דוקא פוגמת חייבת שבועה כיון שמודיא במקצת, אבל היא לא קא מודיא במקצת, ולכך אינה צריכה להשבע.

ופשטינן: תא ושמע [בא ושמע] מה ששינוי בכרייתא: פוחתת, תפרע שלא בשבועה. כיצד: היתה כתובתה אלף זוז, ואמר לה — התקבלת כתובתיך! והיא אומרת — לא התקבלתי, ואינה אלא מנה. נפרעת שלא בשבועה. הרי מבואר שהפוחתת אינה נשבעת.

ומקשה הגמרא: במאי גביא אפילו את אותו מנה, הרי אינה יכולה לגבותו בהאי שטרא שיש בידה, כיון שמודה היא שהאי שטרא חספא בעלמא הוא, [כיון שנכתב בו שהיתה כתובתה אלף זוז, ואינה אלא מנה] (125)?

ומתרצת הגמרא: אמר רבא בריה דרבה — בכרייתא מדובר באומרת אמנה היתה לי ביני לבינו. כלומר — אין השטר מזויף, ובאמת נכתב ונחתם בכשרות אלא שהיתה אמנה בינינו שלא אתבענו אלא על מנה.:

שינוי במשנה, שאם היה עד אחד מעידה שהיא פרועה, לא תפרע אלא בשבועה.

ומפרשת הגמרא מהו המקור לשבועה זו: סבר רמי בר חמא למימר, שבועה דאורייתא.

משום דכתיב — "לא יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל חטאת", ודרשינן: דוקא לכל עון ולכל חטאת הוא דאינו קם, אבל קם הוא לענין חיוב שבועה.

מיגו. כיון שאין לנו חשש שמא היא משקרת, אלא אנו חוששים שמא אינה מדייקת בדבריה. ומיגו אינו מועיל אלא במקום שיש לנו חשש שקר.

125. ואינה יכולה להוציא מהבעל בלא שטר.

אלא שאינה זוכרת. אבל בעלמא לא. ואם תאמר — מדוע אין האשה נאמנת לומר "לא פרעת לי אלא מקצת" במיגו שהיתה אומרת — "לא פרעת לי כלל", ובכהאי גוונא הרי נאמנת אף בלא שבועה?

ומבארים התוספות — כאן לא שייך לומר